2025/1734

13.8.2025 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2025/1734 НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

от 31 юли 2025 година

относно гаранциите във връзка с достъпа на централни контрагенти до овърнайт кредит от Евросистемата в TARGET *(ЕЦБ/2025/29)*

УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 127, параграф 2, първо и четвърто тире и член 127, параграф 5 от него,

като взе предвид Устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка, и по-специално член 3.1 и членове 17, 18 и 22 от него,

като има предвид, че:

(1) Съгласно Насоки (ЕС) 2022/912 на Европейската централна банка (ЕЦБ/2022/8) ([1]), националните централни банки на държавите членки, чиято парична единица е еврото (наричани по-долу „НЦБ от еврозоната“), могат да предоставят овърнайт кредит чрез специално кризисно улеснение за централни контрагенти (ЦК) (наричано по-долу „кредитното улеснение на ЦК“). Тези ЦК трябва да са установени в еврозоната и да отговарят на изискванията, определени в Насоки (ЕС) 2022/912 (ЕЦБ/2022/8) (наричани по-долу „допустимите ЦК“). В случаите, когато в края на деня допустимите ЦК не са върнали кредит в рамките на деня, те могат да получат достъп до кредитното улеснение за ЦК чрез автоматично подновяване на текущия кредит в рамките на деня, без да е необходимо предварителното одобрение на Управителния съвет.

(2) По отношение на еврото като валута централните банки от Евросистемата колективно упражняват функцията на емитираща централна банка по отношение на ЦК. Предвид тази функция са въведени изисквания, свързани с гаранциите за финансова стабилност и стабилно управление на ликвидния риск, които трябва да бъдат изпълнени от допустимите ЦК, както и метод за оценка на изпълнението им.

(3) Гаранциите във връзка с кредитното улеснение за ЦК са необходими, за да се гарантира, че достъп до него имат само допустимите ЦК, които са финансово стабилни и имат стабилно управление на ликвидния риск. Стабилното управление на ликвидния риск гарантира, че допустимите ЦК разполагат с подходящи механизми за контрол на ликвидния риск, включително при кризисни сценарии, при които не се очаква допустимите ЦК да прибягват до кредитното улеснение на ЦК или до операциите по паричната политика на Евросистемата, ако ЦК, лицензирани като кредитни институции съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, ([2]) имат достъп до тях. Гаранциите за финансова стабилност и стабилното управление на ликвидния риск следва да се прилагат за всички допустими ЦК, включително за тези, които са лицензирани като кредитни институции съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013.

(4) Изпълнението от страна на допустимите ЦК на изискванията, свързани с гаранциите за финансова стабилност и стабилното управление на ликвидния риск, следва да се оценява от централните банки от Евросистемата занапред. Поради това допустимите ЦК трябва да спазват тези изисквания непрекъснато и без съмнение по отношение на текущото и бъдещото им изпълнение. Изпълнението на регулаторните изисквания, определени в Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) във връзка с капитала, допълнителното обезпечение, гаранционния фонд, другите финансови ресурси и механизмите за контрол на ликвидния риск, представлява необходимо, но недостатъчно условие за оценката, която централните банки от Евросистемата следва да направят на финансовата стабилност и стабилното управление на ликвидния риск във връзка с предоставянето на достъп до кредитното улеснение на ЦК.

([1]) Насоки (ЕС) 2022/912 на Европейската централна банка от 24 февруари 2022 г. относно Трансевропейската автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално време от ново поколение (TARGET) и за отмяна на Насоки ЕЦБ/2012/27 (ЕЦБ/2022/8) (ОВ L 163, 17.6.2022 г., стр. 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/guideline/2022/912/oj).

([2]) Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj).

([3]) Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции (ОВ L 201, 27.7.2012 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj).

(5) За да се гарантира спазването на разпоредбите на настоящото решение, е необходимо да се уточнят правомощията на Управителния съвет да взема решения относно дискреционните мерки в случаите, когато допустим ЦК не изпълнява изискванията, свързани с гаранциите за финансова стабилност и стабилно управление на ликвидния риск. Необходимо е също така да се определят санкциите, приложими в случаите, когато достъпът на ЦК до кредитното улеснение за ЦК е ограничен и ЦК надвишава ограниченото ниво на достъп или прибягва до кредитното улеснение за ЦК в нарушение на съответните изисквания, свързани с механизмите за контрол на ликвидния риск. По отношение на санкциите следва да има достатъчна комуникация между операторите на системни компоненти на TARGET и функцията на емитираща централна банка на централните банки от Евросистемата, за да се осигури спазването на принципа *ne bis in idem*.

(6) Когато е приложимо, изискванията, свързани с гаранциите за финансова стабилност и стабилно управление на ликвидния риск, включително свързаните с тях дискреционни мерки и приложими санкции, следва да бъдат отразени в договорните споразумения, сключени между допустимите ЦК и НЦБ от еврозоната във връзка с кредитното улеснение за ЦК.

(7) От съображения за правна сигурност датата на прилагане на настоящото решение следва да бъде приведена в съответствие с датата на прилагане на измененията на Насоки (ЕС) 2022/912 (ЕЦБ/2022/8), свързани с кредитното улеснение за ЦК, която е 6 октомври 2025 г.,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Определения

За целите на настоящото решение се прилагат следните определения:

1) „централен контрагент“ или „ЦК“ означава централен контрагент, който е лицензиран съгласно Регламент (ЕС) № 648/2012;

2) „допустим ЦК“ означава допустим ЦК съгласно определението в член 2, точка 26а от Насоки (ЕС) 2022/912 (ЕЦБ/2022/8);

3) „кредитно улеснение за ЦК“ означава кредитното улеснение за ЦК съгласно определението в член 2, точка 18а от Насоки (ЕС) 2022/912 (ЕЦБ/2022/8);

4) „НЦБ от еврозоната“ е НЦБ от еврозоната съгласно определението в член 2, точка 27 от Насоки (ЕС) 2022/912 (ЕЦБ/2022/8);

5) „централна банка от Евросистемата“ е Европейската централна банка (ЕЦБ) или НЦБ от еврозоната;

6) „споразумение за частно финансиране“ е споразумение за финансиране, различно от заемен механизъм, който може да бъде достъпен чрез НЦБ от еврозоната;

7) „частен доставчик на ликвидност“ е доставчик на ликвидност, различен от НЦБ от еврозоната.

Член 2

Изисквания, свързани с гаранциите за финансова стабилност

1. За да запазят финансовата си стабилност, допустимите ЦК трябва постоянно да отговарят на следните изисквания:

а) капиталовите изисквания съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 648/2012;

б) изискванията за допълнително обезпечение съгласно член 41 от Регламент (ЕС) № 648/2012;

в) изискванията във връзка с предварително набраните финансови ресурси съгласно членове 42 и 43 от Регламент (ЕС) № 648/2012.

2. В случай на неизпълнение на клирингов член на ЦК, когато ЦК осъществява своя процес на управление на неизпълнението в съответствие с членове 45 и 48 от Регламент (ЕС) № 648/2012, в резултат на което използва предоставените от неизправния клирингов член допълнителни обезпечения и предварително набраните финансови ресурси, предвидени в членове 42 и 43 от Регламент (ЕС) № 648/2012, се прилага следното:

а) ЦК трябва да разполага с достатъчно предварително набрани финансови ресурси, включващи допълнителните обезпечения, предоставени от неизправния клирингов член, и предварително набраните финансови ресурси, предвидени в членове 42 и 43 от Регламент (ЕС) № 648/2012, за покриване на кредитните загуби, понесени в резултат на процеса на управление на неизпълнението;

б) въз основа на оценката, извършена в съответствие с член 4, централните банки от Евросистемата могат да решат временно да отменят изискването, посочено в параграф 1, буква в), ако ЦК представи план за попълване на предварително набраните финансови ресурси, предвидени в членове 42 и 43 от Регламент (ЕС) № 648/2012, по убедителен и навременен начин.

3. Не е финансово стабилен ЦК, за който съгласно член 22 от Регламент (ЕС) 2021/23 на Европейския парламент и на Съвета ([4]) е установено, че не изпълнява или има вероятност да не изпълни задълженията си.

Член 3

Изисквания, свързани с гаранциите за стабилно управление на ликвидния риск

1. За да запазят стабилното си управление на ликвидния риск по отношение на еврото, допустимите ЦК трябва постоянно да отговарят на следните изисквания:

а) да разполагат с механизми за контрол на ликвидния риск, за да гарантират, че достъпът до кредитното улеснение за ЦК или до операциите по паричната политика на Евросистемата, ако ЦК, лицензирани като кредитни институции съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013, имат достъп до тях:

i) е крайна мярка;

ii) е ограничен до сценарии, които поради своята сериозност могат да представляват значителни предизвикателства за управлението на ликвидността на ЦК („кризисни сценарии“);

iii) представлява временен източник на финансиране въз основа на убедителен план за възстановяване във възможно най-кратък срок на сумата, използвана по кредитното улеснение на ЦК или по операциите по паричната политика на Евросистемата, ако ЦК, лицензирани като кредитни институции съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013, имат достъп до тях;

iv) не е с цел изпълнение на задължения за плащане по отношение на валути, различни от еврото;

б) отговарят на изискванията във връзка с контрола на ликвидния риск в съответствие с член 44 от Регламент (ЕС) № 648/2012.

2. В случай на неизпълнение на клирингов член, когато ЦК осъществява своя процес на управление на неизпълнението в съответствие с членове 45 и 48 от Регламент (ЕС) № 648/2012 и в резултат на това използва ликвидните ресурси, посочени в член 44 от Регламент (ЕС) № 648/2012, се прилага следното:

а) по отношение на изискването, посочено в параграф 1, буква а), оценката в съответствие с член 4 може да бъде извършена, след като ЦК е приключил процеса на управление на неизпълнението;

б) въз основа на оценката, извършена в съответствие с член 4, централните банки от Евросистемата могат да решат временно да отменят изискването, посочено в параграф 1, буква б), ако ЦК представи план за попълване на ликвидните ресурси, предвидени в член 44 от Регламент (ЕС) № 648/2012, по убедителен и навременен начин.

([4]) Регламент (ЕС) 2021/23 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно рамка за възстановяване и преструктуриране на централни контрагенти и за изменение на регламенти (ЕС) № 1095/2010, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 806/2014 и (ЕС) 2015/2365 и на директиви 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2007/36/ЕО, 2014/59/ЕС и (ЕС) 2017/1132 (ОВ L 22, 22.1.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/23/oj).

3. За целите на оценката на изпълнението на ЦК на изискването в параграф 1, буква а) може да се вземе предвид следното:

а) ликвидният риск, дължащ се на прекомерното използване на един-единствен вид споразумение за частно финансиране;

б) ликвидният риск, дължащ се на прекомерното използване на твърде малко частни доставчици на ликвидност;

в) ликвидният риск, дължащ се на малкия брой частни доставчици на ликвидност на ЦК, които имат достъп до операциите по паричната политика на Евросистемата.

4. По отношение на параграф 1, буква б) централните банки от Евросистемата могат да вземат предвид следното за целите на оценката на степента, в която споразуменията за частно финансиране са предварително договорени и високонадеждни, включително при стресови пазарни условия:

а) обхвата и степента на комплексната проверка, на която ЦК подлага споразуменията за частно финансиране;

б) изчерпателността и честотата на тестването на достъпа до частни споразумения за финансиране, както и методологията и контекста на стресовите сценарии, използвани за тази цел;

в) валидирането на резултатите от тестовете, по-специално по отношение на прогнозните суми за предоставената ликвидност въз основа на споразуменията за частно финансиране.

Член 4

Оценка на гаранциите

1. Централните банки от Евросистемата извършват оценки на изпълнението на допустимите ЦК на изискванията, свързани с предвидените в членове 2 и 3 гаранции за финансова стабилност и стабилно управление на ликвидния риск, на тримесечна база и занапред.

2. Ако настъпи събитие между тримесечните оценки, предвидени в параграф 1, което би могло да породи опасения във връзка с финансовата стабилност и управлението на ликвидния риск на допустим ЦК, централните банки от Евросистемата извършват и случайни оценки на изпълнението му на изискванията за финансова стабилност и стабилно управление на ликвидния риск, предвидени в членове 2 и 3, включително чрез *ad hoc* засилено наблюдение и занапред.

3. За целите на оценките, предвидени в параграфи 1 и 2, може да се вземе предвид следната информация:

а) количествена информация за капитала, допълнителното обезпечение, гаранционния фонд, другите финансови ресурси и механизмите за контрол на ликвидния риск, отчитани съгласно Регламент (ЕС) № 648/2012;

б) друга допълнителна информация относно капитала, допълнителното обезпечение, гаранционния фонд, другите финансови ресурси и механизмите за контрол на ликвидния риск;

в) информация за елементите, изброени в член 3, параграф 1, буква а), по отношение на механизмите за контрол на ликвидния риск на ЦК във връзка със стресови ситуации;

г) всяка друга информация, която се счита за уместна, по-специално ако поражда сериозни опасения за финансовата стабилност, стабилното управление на ликвидния риск, общата рамка за управление на риска и общото управление на ЦК.

4. Допустимият ЦК предоставя информацията, посочена в параграф 3, ако съответната НЦБ от еврозоната му я поиска.

Член 5

Дискреционни мерки

1. Управителният съвет може да реши да приеме, преразгледа или отмени дискреционни мерки по отношение на кредитното улеснение за ЦК от съображения за пруденциалност. Тези мерки се прилагат от съответната НЦБ от еврозоната и включват:

а) отхвърляне, ограничаване на използването или прилагане на допълнителни дисконтирания при оценяването на активите, мобилизирани като обезпечение за целите на кредитното улеснение за ЦК;

б) ограничаване, спиране или прекратяване на достъпа до кредитното улеснение за ЦК, както е посочено по-подробно в параграфи 3—7.

2. Управителният съвет гарантира, че мерките, посочени в параграф 1, се предприемат по пропорционален и недискриминационен начин и са надлежно обосновани.

3. Освен ако Управителният съвет реши друго, достъпът на ЦК, който не отговаря на изискванията, посочени в членове 2 и 3, до кредитното улеснение за ЦК се ограничава автоматично от съображения за пруденциалност. Ако изпълнението на изискванията, предвидени в членове 2 и 3, не бъде възстановено чрез подходящи и навременни мерки най-късно в срок от 16 седмици от датата на установяване на неизпълнението им въз основа на оценките, предвидени в член 4, достъпът на ЦК до кредитното улеснение за ЦК се спира от съображения за пруденциалност. Тези мерки се прилагат от съответната НЦБ от еврозоната.

4. Без да се засягат мерките, посочени в параграф 3, достъпът до кредитното улеснение за ЦК може да бъде ограничен или спрян от съображения за пруденциалност за допустим ЦК, за който информацията, необходима за целите на оценките, предвидени в член 4, е непълна или не е предоставена на централните банки от Евросистемата. Достъпът се възстановява, след като съответната информация бъде предоставена на централните банки от Евросистемата и ЦК бъде оценен като отговарящ на изискванията на членове 2 и 3.

5. При ограничаването на достъпа до кредитното улеснение за ЦК, предвидено в настоящия член, допустимият ЦК може да поддържа ограничено ниво на достъп до кредитното улеснение за ЦК. Освен ако Управителният съвет реши друго, това ограничено ниво на достъп съответства на нивото на използване на кредитното улеснение за ЦК към момента, в който централните банки от Евросистемата узнаят за:

а) неизпълнението на допустимия ЦК на изискванията, посочени в членове 2 и 3, в случая, посочен в параграф 3;

б) непълнотата или липсата на информация, необходима за целите на оценките, предвидени в член 4, в случая, посочен в параграф 4.

6. В случай на спиране на достъпа до кредитното улеснение за ЦК, предвидено в настоящия член, всеки неизплатен кредит става незабавно изискуем изцяло.

7. В случай на прекратяване на достъпа до кредитното улеснение за ЦК, предвидено в настоящия член, всеки неизплатен кредит става незабавно изискуем изцяло, а ЦК, чийто достъп се прекратява, незабавно престава да бъде допустим за достъп до кредитното улеснение за ЦК.

Член 6

Санкции във връзка с гаранциите и дискреционните мерки

1. Освен ако Управителният съвет реши друго, съответната НЦБ от еврозоната налага санкции в следните случаи:

а) когато достъпът на ЦК до кредитното улеснение на ЦК е ограничен в съответствие с член 5 и ЦК надвишава ограниченото ниво на достъп; или

б) когато ЦК прибягва до кредитното улеснение на ЦК в нарушение на член 3, параграф 1, буква а).

2. Санкциите, посочени в параграф 1, са под формата на наказателни лихви, които се изчисляват в съответствие с:

а) Приложение I, част II, член 12а, параграф 3, буква а) от Насоки (ЕС) 2022/912 (ЕЦБ/2022/8), ако случаят, посочен в параграф 1, буква а) или буква б), възникне за първи път в рамките на 12-месечен период;

б) Приложение I, част II, член 12а, параграф 3, буква б) от Насоки (ЕС) 2022/912 (ЕЦБ/2022/8), ако случаят, посочен в параграф 1, буква а) или буква б), възникне поне за втори път в рамките на същия 12-месечен период.

3. Наказателните лихви, посочени в параграф 2, се прилагат към:

а) сумата, използвана по кредитното улеснение за ЦК, която надвишава ограниченото ниво на достъп, определено като разрешено ограничение, в случая, посочен в параграф 1, буква а); или

б) цялата сума, използвана по кредитното улеснение за ЦК, в случая, посочен в параграф 1, буква б).

Член 7

Изпълнение чрез договорни споразумения

НЦБ от еврозоната предприемат необходимите мерки за прилагане на членове 2—6 чрез договорни споразумения с допустимите ЦК, ако е приложимо, до датата, посочена в член 8, параграф 2.

Член 8

Влизане в сила

1. Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

2. Прилага се от 6 октомври 2025 г.

Съставено във Франкфурт на Майн на 31 юли 2025 година.

Председател на ЕЦБ
Christine LAGARDE